

Gabang Genat Rito Ditas

Pigulèk ni Watson Goodman

**Libre—Gendi
pahay peshaluyen**

GABANG GENAT RITO DITAS

“Gabang genat rito ditas” peshihemutan nu piganib sinulat thalù Diwata pu maya piguntay genat di dlénlén nga dlibru tu shamayà. Meturan huron su gempya penintulu-an sinulat su lak regid thalù nu Diwata.

Su thalù nu Diwata minateng “Genat rito ditas” Dahus hin mahegang bang tu pusong miguteman dahus dlehunen tu gmetiddú. Samà Su getaw gmegbisù, teliuran-nen su dusà, nggaten-nen si Jesus Christ meg-gbenwa di pusongen, dahus su dlemon sumalig genat di helon pusongen tu Kunutan Jesus Christ hin su gomun. Su Kunutan mepilalarin ryanin dahus hetamed nu dlemon sumalig genat di pusong. Hini su dyanan thalimà genat 1937, Dahus genda O pa regid megobal hini maheseselebu hepedimud duma O su Kunutan. Penengin hu ryanyu na sumudyut amo tu ryanin su gumon nandaw dahus Kunutan, Mba genda nyu pa thalima ay hyanin.

—Watson Goodman (1920-2002)

SU DLELAMAN NU DIWATA

Ugaid pinità nu Diwata rin ryanta su helalam en thandeng ryanta; su shenanana ta pa gbalarusa si Christ minatay shapap ryanta!
—Rome 5:8

Nandaw hini su gendaw muna tu gendaw nu Dlumpek Linyusan. Misunan ni Jesus mà run myoma na su dyanghà mawà hyanin dini dunya dahus muli na tu Gamà. Hyanin pedlalam dlelayun tu nga getaw en dini dunya, dahus dlelaman en ilan sampay tu githeb en.
—John 13:1

“Hin i gembagel thandeng dlelaman hu getaw di nga phahat en

sà begay en i hetubù en shapap ryanlan.”
—John 15:13

Dahus genat rin ni Jesus Christ, su meseligan thulasi, su phengenayan Gmulyataw-dlai, hyanin su mitubù migbwat genat tu hepatay dahus hyanin da rema su guhum nu nga gari di dunya. Linalam en ita, dahus pibyan tu hepatay en pilwas en ita genat tu nga dusa ta.
—Pilingasà 1:5

Shapap dlelaman thandeng nu Diwata su dunya muhà bigay en su gbuntung Gbatà en dlai, dari su dlemon sumalig ryanin gendi matay ugaid dun hetubù en methunay.
—John 3:16

Su gendà i helalam en gendì en sunan su Diwata, hagina su Diwata i dlelaman. Pinità nu Diwata su helalam en ryanta di gmà nini da-

lan nen: piwit en su gbuntung Gbatà en dini dunya, dari malap ta su hetubù pibyan ryanin.

—1 John 4:8, 9

SU THUPWAN NI JESUS CHRIST

Gendà i mahapemalaw run i hebagel nu pegedluren nu dyanta agama: Hyanin minggemaw di dlawas kilawan, mipétà hyanin gmetiddu pibyan tu Medlengaw, dahus minitá hyanin nu nga getaw-langit shesuguen nu Diwata. Hyanin pimitwà tu helon nga gbansa, pitud hyanin dini dunya, dahus miwit ditu ditas dlangit.

—1 Timothy 3:16

Gendà pa twangay su dunya

dun na su Thalù; duma nu Diwata su Thalù, dahus Diwata su Thalù. . . . Su Thalù mibaluy getaw dahus migbenwa hyanin dini ryanta. Minitá nami su dlengasan nen, mipenù dlasham bu gmetud. Hini su gbantug myalap en, hyanin su gbuntung Gbatà nu Gamà.

—John 1:1 dahus 14

Helonen hini mipegbetad dari metumanan su tinalù nu Kunutan pibyan tu ketauwan, “Su delaga

megbegat dahus meganan gbatà en dlai, dahus ingalan run Emmanuel” (gmahasud en, “Kini su Diwata duma ta”). —Matthew 1:22, 23

“Su Gamà bu inan selabuk ami.” —John 10:30

Simbag ni Jesus, “Myoget u na

din kelonan nyu, gendi mu pa regid mélala inan, Philip? Su mihètà ryanan mihètà ra rema tu Gamà. Muma sap teluen mu pa, ‘Pètà mu ryanami su Gamà’? Gendi a tà meturan, Philip, mà run inan tu u Gamà dahus su Gamà kini ryanan? . . . .” —John 14:9, 10

SI JESUS, GBATÀ NU DIWATÀ

Su getaw memuhà mà run si Jesus Gbatà nu Diwata, pegbenwa su Diwata rin ryanin, dahus pegbenwa hyanin tu Diwata.

—1 John 4:15

Su getaw-langit shesuguen nu Diwata sumimbag, “Su Misenggay Medlengaw mangay rin rya-

nia, dahus su gbalahat nu Diwata tumenà ryania. Hini i shapap en su misenggay gembatà twagen Gbatà nu Diwata.” —Luke 1:35

Tumihaw ilan mengelaw, long nilan, “Alan lyagan mu ryanami, yaa Gbatà nu Diwata? Tà itu ngén mu na yami berasay ndà pa

homa su patut dyanghà hebaras ryanami?” —Matthew 8:29

Shegay en methalù, dun gabun medlyalyap miputus ryanlan dahus dun i dlagaw mithalù genat tu gabun: “Hini dyanan Gbatà gempulù thandeng ryanan, misuatan u ryanin—pekingay nyu hyanin!” —Matthew 17:5

Tinalù ni Jesus ryanin, “Minità mu na hyanin (Gbatà nu Diwatà), dahus hyanin i pephinda hini ryania nandaw.” —John 9:37

Shapap su mipenù dalem nu dinyatan mitubù rin ni Christ, tu dyanin hapedlegetaw.

—Colossae 2:9

“Mahatag inan, su Gamà i mimili ryanan bu sinugù en inan mangay dini dunya. Muma metihà nyu teluay mà run pingunluan hu su Diwata pù tinalù u inan su Gbatà nu Diwata? Mgà henà u peguléhen su nga galebek ni Amà, gendì amu pephetud ryanan.” —John 10:36, 37

MIPILALA SI JESUS DITO RYANTA

Simbag ni Jesus, “Yamu getaw amu di shilung; ugaid inan, getaw u tu ditas. Yamu, genat amu dini

dunya, ugaid inan, henà u genat di dunya hini.” “Talù u ryanyu su gmetud,” simbag ni Jesus. “Gen-

dà pa pegbetaay si Abraham, 'Inan dun na'." —John 8:23 dahus 58

Tinalù nu dlibun ryanin, "Sunan hu merateng su Messiah, su hin pethwagen Christ. Samà hyanin mateng peguhiten nen ryanta helonen." Simbag ni Jesus, "Inan hyanin, inan su pephinda ryania." —John 4:25, 26

Tinalù ni Jesus ryanlan, "Inan su phan mahagbegay hetubù. Su mangay rin ryanan gendì kalyali megutem; su mebenalan ryanan gendì kalyali honen." —John 6:35

"Shegay kini u dunya, inan su gmerelag di dunya." —John 9:5

Haguna maantu tinalù na sap

ni Jesus, "Talù u ryanyu su gmetud: inan su phintù byanan nu nga gbilibili." —John 10:7

Tinalù ni Jesus ryanin, "Inan su hengmilwasan dahus su hetubù. Su getaw mebenalan ryanan, pya si matay hyanin, mpulira metubù." —John 11:25

"Pethwagen nyu inan Gmenintulù bu Kunutan, mihasugat amu, hagina inan da ran itu." —John 13:13

Simbag ni Jesus ryanin, "Inan su dalan, su gmetud bu su hetubù; gendà i mahangay tu Gamà, lumwal mayan ryanan." —John 14:6

SU NGA SEBAD GMAHASESELEBÙ PIGBETAD NI JESUS

Sinugù en su helon getaw menginghud tu shigbetanan; mandyari ginalap en su lima buk phan bu su dwà buk sherà, midlinghagà tu dlangit, dahus mishalamat tu Diwata. Pimpeti nen su nga phan dahus bigay en tu nga tinintuluan nen, dahus su nga tinintuluan i migbegay run pithunghid tu helon getaw. Migelà mehan su helon getaw dahus mihabesug ilan. Dahag tinimù nu nga tinintuluan su misawad phan, mipenù i sepulù bu rwà gbelanan. Ginitung su nga dlai huminan, dun lima ngibu ilan gendà heruma bi-

langay su nga dlibun bu su nga gembatà. —Matthew 14:19-21

“Apù,” simbag ni Simon, “segebi nami na methegel menggalebek ugaid gendà i myalap nami. Ugaid mbà maantu i thalù mu, lebuen hu i nga phuhet hini.” Linabù nlan su nga phuhet dahus gmelon i myalap nlan sherà, shungu na megerit su nga phuhet nilan. —Luke 5:5, 6

Dwà tawan dlai gbuta peginghud dya gbelit dalan mirengeng nlan pegbayan si Jesus, miphun ilan methawag, “Gbatà ni David! Gmenintulù, helelat a ryanami!”

Migbeneng si Jesus dahus sinabi nen ilan. “Alan dlyagan nyu pegbetad u ryanyu?” pishak en ryanlan. Simbag nlan, “Gmenintulù, dlyagan nami puhaen mu su gma-

ta nami!” Milelat si Jesus ryanlan dahus dipenan nen su gmata nlan; sehutihà mihètà ilan, dahus migunut ilan ryanin.

—Matthew 20:30 dahus 32-34

SI JESUS CHRIST SU MIGBEBAYÀ DAHUS KUNUTAN

Shapap pibyan ryanin tiwang nu Diwata su helon gbinyasan miralem tu dlangit bu di dibabawan nu dlupà, su métà bu su gendì métà nga gbinyasan, piruma run su nga gbalahat dluininged, nga kunutan, nga guhum, bu nga gbagelal. Tiwang nu Diwata su gekleb dlupà bu dlangit pibyan rya-

nin dahus shapap din ryanin.

—Colossae 1:16

Pibyan ryanin mibal su helon nga gbinyasan; dahus ndà i run pya selabuk tu binal hitu henà pibyan ryanin.

—John 1:3

Diwata . . . ugaid hini mibinayà nga gendaw midlegelun hyanin ryanta pibyan tu dyanin Gbatà.

Pibyan din ryanin tiwang nu Diwata su dliwag dunya, hyanin i pimili nu Diwata mahahed tu helon gbinyasan mateng su githeb en.

—Hebrew 1:2

“Haguna maantu, su helon getaw Israel, subay mesunan nlan thandeng mà run hini si Jesus, su tinutuhan nyu tu gbansulang, binal hyanin Kunutan dahus Mesiah!”

—Nga Pigbetad 2:36

Shapap minatay si Christ dahus migbwat mitubù puli dari hyanin mebal Kunutan nu nga pegitubù dahus nu nga mimatay.

—Rome 14:9

Patut seligan su Diwata, su Diwata tuminawag ryanyu mese-labuk amu tu dyanin Gbatà si Jesus Christ, dyanta Kunutan.

—1 Corinth 1:9

SI JESUS CHRIST GUHUM TU HELONEN

Mandyari, yamu—muma sapuhumen nyu bu peshurian nyu su nga shama nyu pheginugut? Helon ta nawan mahapegindeg tu-

mubang tu gerapan nu Diwata, pù dari uhumen nen ita. —Rome 14:10

Ihagan hu yaa tu gunan nu Diwata dahus ni Christ Jesus,

hyanin su mohum tu helon getaw, tu nga pegitubù dahus tu nga mimatay: shapap tu dateng en puli rini bu shapap tu dyanin Pidlegerian, pinted u ryania.

—2 Timothy 4:1

“Samà merateng su Gbatà Getaw hyanin na i Gari, dahus uyanigan nu nga getaw-langit she-suguen nu Diwata, meginghud hyanin tu pegeraban kinulesi en, dahus su helon getaw di dunya melimud tu gunan nen. Mandyari baren nen su nga getaw di dwà tumpuk, maantu gmegipat gbilibili sibén nen su nga gbilibili genat tu nga kambing.”

—Matthew 25:31, 32

“Gendà i getaw uhuman nu

Gamà. Bigay nu Gamà tu dyanin Gbatà su helon gbayàbayà tu henguhum.”

—John 5:22

Haguna maantu, sumalà tu Gempya Guhiten phemitwaen hu, gmà nini i mpegbetad tu Gendaw samà su Diwata, piyan rin ni Jesus Christ, uhuman nen na su helon miledlud tu nga phihilan nu nga getaw.

—Rome 2:16

“Dahus sinugù en ryanami pemitwaen su gempya guhiten tu nga getaw, bu methanud ami mà run hyanin i tindù nu Diwata mebal guhum nu nga pegitubù dahus nu nga mimatay.”

—Nga Pigbetad 10:42

SU HESULEGÀ DITO LAK PIBYAN NI CHRIST

“Inan su phintù. Su getaw sumeled mayan ryanan, megon; sumeled bu lumyu hyanin dahus mahatun pengethaban nen.”

—John 10:9

Simbag ni Jesus ryanin, “Inan su dalan, su gmetud bu su hetubù; gendà i mahangay tu Gamà, lumwal mayan ryanan.”

—John 14:6

“Has ma tinalù u ryanyu mematay amu, rin amu nga dusa nyu. Dahus mematay amu ra ran din nga dusa nyu, mbà gendì amu benalan mà run ‘Inan getaway Inan’.”

—John 8:24

Haguna hyanin migusay gumana, mibal hyanin phun nu thu-

nay hesulegà nu helon sumalig ryanin.

—Hebrew 5:9

Ugaid pibyan tu bigay thulon dlasham nu Diwata helon nlan mi-betang gmetiddu tu ryanin pibyan rin ni Christ Jesus, hyanin su mephelwas ryanlan.

—Rome 3:24

Has megaga nen, nandaw dahus dlelayun, gonay su nga mangay tu Diwata pibyan ryanin, hagina pegitubù hyanin sampay ndà i githeb en pepenenginengi hyanin tu Diwata sapap ryanlan.

—Hebrew 7:25

Su hesulegà metun lak din ryanin sala nen; shapap ndà i run i

dlén getaw di dliwag dunya, su
ngalan nen bigay nu Diwata tu

kilawan, pibyan run megon ita.”
—Nga Pigbetad 4:12

SU HESULEGA DITO LAK PIBYAN NI CHRIST

Ugaid giwit amu dahus pigam-
pù amu nu Diwata rin ni Christ
Jesus, dahus binal nu Diwata si
Christ mebal dyanta phendayan.
Pibyan ryanin mibetang ita
gmetiddu tu Diwata; mibal ita
misenggay nga getaw nu Diwata
dahus mihalwas ita.

—1 Corinth 1:30

Bigay en su dlawas en shapap
ryanta, dari megon nen ita genat
tu helon gmelat bu balen nen ita
nga getaw gmetilak hitu dyanin
gahed sala nen dahus nga getaw

shyaha nlan su hegulék tu gem-
pya.
—Titus 2:14

Dahus meruma su dlelyag
pegbegay amu shalamat tu Gamà,
su migbal ryanyu mbantang ma-
halap tu gilás sinangù nu Diwata
tu nga getaw en ditu hepedlegari
nu gmerelag. Ginon nen ita genat
tu thegel nu gmerelem dahus gi-
wit en ita gmesibà tu dyalem
pidlegerian nu dyanin gempulù
Gbatà, hitu miphelwas rin ryanta,
ginampun su nga dusa ta.

—Colossae 1:12-14

“Shapap su Gbatà Getaw mi-
nangay rini pulù penengon nen
dahus gonen nen su nga getaw mi-
beleng.” —Luke 19:10

Migbegat ilan selabuk gbegu
gbebat: “Patut mu lapen su dli-
bru linulun dahus lupeten bu
ukaen mu su nga thyap en. Hagi-

na binunù a, dahus pibyan tu dla-
say hepatay mu misaluy mu mbal
dyan nu Diwata su nga getaw
genat tu sheselabuk thupwan,
genat tu dlénlén nga thalù en,
genat tu nga gbansa, dahus genat
tu dlénlén i phalas phanit en.”

—Pilingasà 5:9

SU DUGÙ NI CHRIST MIHAPHYA RYANTA

Pibyan tu hepatay en ita nan-
daw mibetang gmetiddu tu Diwa-
ta; labi na, mbà maantu, i hegon
ta pibyan ryanin genat tu dlenget
nu Diwata. —Rome 5:9

Shapap pibyan tu hepatay ni
Christ mihalwas ita, gmahasud
en, su nga dusa ta ginampun na.

Gembagel thandeng su dlasham
nu Diwata, hitu bigay en din ryan-
ta gendà i malus halan run!

—Ephesus 1:7

Hagina sunan nyu ra alan
hepulù nu dlagà binayad dari
mahalwas amu genat tu hetubù
gendà i phantag en mipemusahà

ryanyu nu nga gapuapù nyu. Su binayad hini henà gbinyasan manin philak atawa gbulawan medlat da; mihalwas amu pibyan tu gbalalagà dulang ni Christ, hyanin maantu nati gbilibili gmesihad dahus ndà i shusyan run. —1 Peter 1:18, 19

Ugaid mbà megbenwa ita tu gmerelag—maantu hyanin tu sheled nu gmerelag—mandyari ita, dun heselabuk ta tu nga duma ta, dahus su dugù ni Jesus, dyanin Gbatà, mahatilik ryanta genat tu helon dusa ta. —1 John 1:7

Hagina hini gmetud, dlabi na gmelon i metubus pibyan tu dugù ni Christ! Pibyan tu methunay

Medlengaw bigay en su dlawas en maantu gbwis guminanap tu Diwata. Su dugù en mebal en gmetilik su nga pihilan ta genat tu nga gulék ndà i hepantag en, dari metamuy ta su pegitubù Diwata. —Hebrew 9:14

“Hini su dugù u, su thumbuk tu shamayà nu Diwata, su dugù u mibunag shapap tu gmelon getaw andun da mampun su nga dusa.” —Matthew 26:28

Ugaid henà lak hitu; pedlelyag ita tu Diwata pibyan tu dyanta Kunutan si Jesus Christ, hyanin su mihaphya ryanta tu Diwata mibal ita nga phahat en.

—Rome 5:11

HEGON PIBYAN TU HESALIG RINI CHRIST

Shapap tu dlasham nu Diwata migon amu pibyan tu heshalig. Henà shapap tu pigulék nyu, ugaid thulon nu Diwata, dari ndà i run i getaw balen nen gandyà en i hegon nen. —Ephesus 2:8, 9

Na, hagina mibetang ita gmetiddu tu Diwata pibyan di heshalig, dun i hepya ta tu Diwata pibyan tu dyanta Kunutan si Jesus Christ. —Rome 5:1

Shapap mbà miselabuk ita rin ni Christ Jesus, gendà ra i hepantag en su hinunditan bu su gendà hunditay; hin dun hepantag en su heshalig menggalebek pibyan di dlelaman. —Galatia 5:6

... “Salig a tu Kunutan si Jesus dahus megon ha—yaa bu su senlangan mu.” —Nga Pigbetad 16:31

Hagina su helon gbatà nu Diwata mahagaga dumag tu dunya. Dahus hini i dalan nen pibyan tu heshalig ta pimendagan ta su dunya. —1 John 5:4

Muhà pishak nilan ryanin, “Alan ma i pegbetaren nami dari penggalebek nami su gulék nu Diwata?” Simbag ni Jesus, “Hini su gulék phaut nu Diwata ryanyu: salig amu tu sinugù en.”

—John 6:28, 29

Helonen hini misulat dari mephetud amu mà run si Jesus

hin su Messiah, su Gbatà nu Diwata, dahus pibyan tu hesalig

hini merunan amu hetubù pibyan tu dyanin ngalan. —John 20:31

SU HELELAT NU DIWATA

Haguna maantu, subay meshibelù ita, dahus mundas ita mephesempel tu kinulesi nu Diwata, ditu dun su dlasham. Ditu mahalap ita helelat dahus mahatun ita dlasham mahagabang ryanta tu dyanghà kabus ini rin ryanta.

—Hebrew 4:16

Meshalamat ita tu Diwata bu Gamà . . . su Gamà gmelelat, su Diwata phigenatan tu helon nga gabang!

—2 Corinth 1:3

Meshalamat ita tu Diwata Gamà nu dyanta Kunutan si Je-

sus Christ! Shapap tu gembagel helelat en, bigay en ryanta su gbe-gu hetubù pibyan tu hebwat en rin ni Jesus Christ pitubù puli genat tu nga mimatay. Su hetubù en puli genat tu nga mimatay i pephepenù ryanta hederama pegitubù.

—1 Peter 1:3

Shapap su Gbatà Getaw minateng dini gaway en gumon tu nga mihabeleng. “Alan i phihilan nyu? Alan i pegbetaren nu getaw dun megatus gbilibili nen dahus selabuk mebeleng? Legahen nen

ma su syam pulù bu syam phengathab tu dungus dahus engén nen da penengaway su mi-beleng gbilibili. Mbà mesehung en ini, talù u ryanyu, lumabi i helelyag en di selabuk gbilibili hini dlabi pa tu helelyag en dya syam pulù bu syam gbilibili gendà me-beleng. Maantu ra i dalan nen su Gamà nyu tu dlangit gendi en lya-gan dun pya lak selabuk tu nga

gméhà gembatà hini mebeleng.”
—Matthew 18:11-14

Ginon nen ita. Henà pù dun mi-pegulék ta nga gempya, ugaid ha-gina tu dyanin helelat ginon nen ita, piyan tu Misenggay Medlengaw, hyanin migbegay ryanta tu gbegu hegigetaw dahus gbegu hetubù piyan tu hogas en ryan-ta.
—Titus 3:5

KHELYAG NU DIWATA MANGAY ITA TU RYANIN

“Myoma su gendaw nu dlum-puk, sinugù en su gulipen nen mangay tu nga pingenggat dahus teluen nen ryanlan, ‘Dining hamu

angay, pù mibelantang na su dahul!’ ”
—Luke 14:17

Su Medlengaw bu su Dlibun Pegbeliin mithalù, “Dining ha

angay!” Dahus su helon mahareng, subay teluen nen da rema, “Dining ha angay!” Dini angay, én su konen; tabuk nyu su thubig mahagbegay hetubù thulon tu dlemon mahalyag run.

—Pilingasà 22:17

Na, kini ami na, shapap rin ni Christ pethalù ami, manin su Diwata na i pephengayuk ryanyu pibyan ryanami. Pephenengi ami shapap rin ni Christ: bwang nyu su Diwata balen nen yamu nga phahat en, henà na nga ngusù en!

—2 Corinth 5:20

Su kulimpusan gendaw nu dlumpuk hitu na su thehenan nen, gendaw hitu migindeg si Jesus

dahus mithalù gmetenug, long en, “Su getaw konen mangay hyanin dini ryanan minum.” —John 7:37

Mbà minitá ini ni Jesus, linge-tan hyanin dahus tinalù en ryanlan, “Bwang nyu su nga gembatà mangay rini ryanan, dahus ndi nyu ilan pegendiay hagina su Pidlegerian nu Diwata dyan nu nga manini hini.”

—Mark 10:14

“Angay amu rin ryanan, su helon nyu binungas megbaba tu gembegat dlulan nyu, dahus polelin hu yamu.”

—Matthew 11:28

Tinalù ni Jesus ryanlan, “Gunut amu ryanan, balen hu yamu medlam nga getaw.” —Mark 1:17

HENA HELON GETAW GBATÀ NU DIWATA

Hini su gmetahapala pigbiraan nu nga gbatà nu Diwata bu nu nga gbatà nu Dlatnawà: su getaw gendi en peguléhen su sumugat, atawa gendi en lelamen su shamataw en, hyanin henà gbatà nu Diwata. —1 John 3:10

Su dlemon pegegahen nu Medlengaw nu Diwata ilan gbatà nu Diwata. Shapap su Medlengaw bigay nu Diwata ryanyu gendi en balen yamu gulipen dahus gendi en yamu balen mendek; sanghali itu, su Medlengaw balen nen yamu nga gbatà nu Diwata, dahus pibyan tu gbalahat nu Medle-

ngaw methawag ita tu Diwata, “Amà! Amà u!” —Rome 8:14, 15

Dari gmongangen bu gmetilak maantu miginehen nga gbatà nu Diwata, pegbenwa di dunya hini nga getaw en gmaharupang bu nga gbalarusa. Subay sumyag amu tu geletelet nilan maantu nga gbitun gmesulà tu dlangit.

—Philippi 2:15

Dahus gmà nini su tinalù nu Kunutan, “Subay waay nyu ilan, dahus senggay amu genat ryanlan. Gendi nyu pethunungay su gbinyasan henà gmetilak, dahus telimaen hu yamu. Inan i mbal gamà nyu, dahus mbaluy amu

nga gbatà u dlai bu nga gbatà u dlibun, thalù nu Kunutan Gbalahatan.”

—2 Corinth 6:17, 18

Ugaid, dun da sap tuminalimà

ryanin, dahus suminalig ryanin; haguna maantu bigayan nen ilan hepatut mbal nga gbatà nu Diwata.

—John 1:12

SU MITHALÙ NU DIWATA MAHATAG TU HEGINUM

Gmelintang su peguléhen nu dinyatan kilawan. Mepétà ini din dlelog, din gmahalemùlemù, dahus din nga golaola gmahatampalasà; din hetamuy nga dlerawan dahus hegbebelyan. Hin nga getaw medlengusù dahus megbunù ilan; melibegun ilan, medlenget ilan, dahus mephelelabi ilan. Meshibaysibay ilan bu medlénlén ilan megumpungumpung; gmahasi-gi ilan, megbebulek ilan, mephe-

tuyang ilan tu nga dlatlat kelyag nu dlawas bu hegbolò di pheginuman, dahus dlén pa nga golaola mishama rini. Talù u ryanyu nandaw maantu ra surin: su nga getaw megbetad run i nga golaola gmà nini gendi mahaseled tu Pidlegerian nu Diwata.

—Galatia 5:19-21

Pesibaen ta su phalibasa ta, maantu nga getaw tu dyanlan phalibasa mebantang tu gendaw;

gendà i hegbolò atawa hegbebu-
lek, gendà i helelog atawa hedlele-
mù, gendà i hegbibunù atawa he-
shesigyay. Ugaid lap nyu su nga
gbesi nu Kunutan si Jesus Christ,
dahus sugatay nyu na i hethuli-
thud nyu tu nga golaola gmaharu-
sa, pù dari lak mebesugan su nga
dlyagan nen. —Rome 13:13, 14

“Shapap hyanin mebal gempu-
lù getaw tu gunan nu Kunutan.

Hyanin subay gendì minum gem-
bisa atawa gmeseheg ginumen.
Genat tu hegigetaw en pinù na
hyanin nu Misenggay Medle-
ngaw.” —Luke 1:15

“Pethulihay nyu i dlawas nyu!
Gendì amu lak pethantu peginum
bu ddelayun lak phemihilen nyu su
hetubutubuan di dunya hini, pù
metehawan amu mateng i Gen-
daw Hepulì nu Kunutan, mbà he-
nà nyu phemihilen.” —Luke 21:34

PENGULISEG TA KHULANG PA REGID

Simbag ni Jesus, “ ‘Subay
lelamen mu su Kunutan dyania
Diwata gelagelà mu run su

phusung mu, gelagelà mu run su
nyawa mu, dahus gelagelà mu run
su phihilan mu.’ Hini su gempulù

thandeng bu gmetas tu helon phinteran.” —Matthew 22:37, 38

... “Gempya Gmenintulù, alan i patut pegbetaren hu dari malap u su hetubù methunay?” “Muma tawag mu ryanan gempya?” pi-shak ni Jesus ryanin. “Ndà i run i selataw getaw gempya lumwal lak su Diwata. Sunan mu su nga phinteran: ‘Ndì a bunù; ndì a ped-lehelyag; ndì a pedaw; ndì a peg-balus; ndì a pedlimbung; gerabay mu si amà mu bu si nà mu.’ ” Tinalù nu dlai hya, “Gmenintulù, helon nga phinteran hini tinuran hu genat pa heleburay u.” Pime-thehan pengenlengay hyanin ni Jesus mirunut su helalam en da-

hus tinalù en. “Selabuk lak gbin-yasan kulang ryania. Tung ha na peshaluy mu su helon gimu mu dahus begay mu su philak tu nga gmésihinan, dahus yaa merun i gaus mu tu dlangit; mandyari di-ning ha, dahus pegunut a rya-nan.” Mbà mirenggeg nu dlai ma-nini i tinalù ni Jesus, milikmed su kibalay en dahus minawà rya gmeremeng hyanin, hagina sug-gat helon gaus en. —Mark 10:17-22

Dahus hini su pithuhesian: Bi-gay nu Diwata rin ryanta su me-thunay hetubù, dahus hini hetubù phun nen tu dyanin Gbatà; én i ge-taw mihalap tu Gbatà din ryanin

su hetubù hini; én i getaw gendà
en halap su Gbatà nu Diwata

gendà ryanin su hetubù.

—1 John 5:11, 12

GENDI AMO HELIMBUNGAY

Gendi nyu pedlimbungay su
dlawas nyu; ndà i run i getaw ma-
halimbung tu Diwata. Su getaw
megani nen su ra girek en.

—Galatia 6:7

Nga gbatà u, gendi nyu bwan-
gay dun pya selataw medlimbung
ryanyu! Su getaw megulék tu
sumugat hin su getaw gmetiddu,
maantu ra ni Christ hin su
gmetiddu. Su getaw lolosen nen
su herusa nen pidlegetawan nu
Dlatnawà, hagina su Dlatnawà

gbalarusa genat pa tu piphunpu-
nan. . . .

—1 John 3:7, 8

Sunan nyu mà run su nga du-
pang gendi mahalap thendaan tu
hepedlegari nu Diwata. Gendi nyu
limbungay i dlawas nyu; nga ge-
taw gmaha lat i thabyat nlan ata-
wa gmentamuy nga dlerawan ata-
wa nga medlehelyag tu shawa du-
ma nen atawa nga dlelogen atawa
nga meddaw atawa nga gibegen
atawa nga gbebulehen atawa
pekutiyutin nen i nga duma nen
atawa nga gmenulis—ndà i run

ryanlan hini mahalap thendaan
nen tu hepedlegari nu Diwata.

—1 Corinth 6:9, 10

Gendi nyu bwangay dun i getaw
medlimbung ryanyu meruma su
gbunegbunegan nga thalù; mi-
shapap di nga gbinyasan gmà nini
su dlenget nu Diwata merashang
tu nga getaw gendi meginugut
ryanin.

—Ephesus 5:6

Gendi nyu limbungay i dlawas
nyu pù maya pekinengan nyu su
thalù en. Subay ra pegbetaren
nyu itu dlelayun.

—James 1:22

Mbà dun i getaw phemihilen
nen gmetas hyanin, asal sap
gendà i run da hyanin i hepantag
en, hin lak pedlimbungan nen su
dlawas en.

—Galatia 6:3

SU DUSA MAHAGWIT HEPATAY

Su dusa sumiled dini dunya pi-
byan tu selataw getaw, dahus su
dusa nen mihagwit hepatay. Hire-
shuan nen, midlebet su hepatay
tu helon gbansa kilawan, hagina
su helon nga getaw mirusa.

—Rome 5:12

Muhà su gmelat phemihilen nen
methelipunan dahus megbatà du-
sa; dahus su dusa mbà meginehen
na megbatà hepatay.

—James 1:15

Sà su phihilan nyu mipendeg nu
dinyatan kilawan hereshuan nen i

hepatay; sà su pihilan nyu mi-
pendeg nu Medlengaw nu Diwata
hereshuan nen i hetubù dahus he-
linaw. Has ma su getaw mebal
ngusù nu Diwata sà su pihilan
nen mependeg nu dinyatan kila-
wan; shapap gendì ini mengunut
tu phalinta nu Diwata, dahus su
gmetud, gendì en na ran megaga
pengunutay itu. —Rome 8:6, 7

Alan i guntung myalap nyu ge-
nat tu nga gbinyasan pigbetad
nyu tegana hitu gmesipeg amu na
run nandaw? Hiresuan nu nga
gbinyasan hitu su hepatay!

—Rome 6:21

“Hagina gmuran mu hini mina-

tay na, ugaid nandaw mitubù
hyandin; mibeleng na, ugaid nan-
daw mitun, subay na ran medlum-
puk ita dahus medlamilami ita.”

—Luke 15:32

“Ugaid su nga gmahatalaw, su
nga gmentipu, su nga dlelogen, su
nga gmemunù, su nga gmenlai bu
gmenlibun, su dlemon gulék en i
hembalikmata, su mentamuy nga
dlerawan, dahus su helon nga gbe-
lusen—hin pebenwanan ryanlan
su danaw pedligà gapuy bu shen-
dawa, hitu su herwà hepatay.”

—Pilingasà 21:8

Shapap byaran nu dusa su shu-
hay en-su hepatay . . . .

—Rome 6:23

DINAG NI CHRIST SU HEPATÁY

Unuten tu gmiriwata heseng-gay en, mipélala hyanin Gbatà nu Diwata duma su gembagel gbalahat pibyan tu hebwat ryanin pitubù puli genat tu hepatay.

—Rome 1:4

Dlwat en teluay ini, migbeshay, long en, “Lazarus, lyawa a!” Luminyawa su gminatay, nga kemet en bu nga geshud en liniberan shaput dahus miputus phenepeten su gmulù en. Tinalù ni Jesus ryanlan, “Ubaray nyu hyanin, pe-tyang nyu hyanin panaw.”

—John 11:43, 44

Mandyari miphesempel hyanin bu dipenan nen su dlungunan da-

hus migbeneng su nga getaw pegbelanting run. Tinalù ni Jesus, “Gbatà-henahan! Talù u ryania, pegbwat a!” Miginghud hya gminatay dahus mithalù . . .

—Luke 7:14, 15

“Dlelamen u nu Gamà hagina melyag u begay u su hetubù u dari mawì u ra puli. Gendà i getaw mahalehat tu hetubù u genat ryanan. Kandilian gina u i hebegay u run. Dun i gbayàbayà u megbegay run, dahus dun da rema i gbayàbayà u mawì run. Hini su sinugù ni Amà u peguléhen hu.” —John 10:17, 18

“Inan su pegitubù! Minatay u,

ugaid nandaw pegitubù u sampay tu ndà i githeben. Dun i gbayà-

bayà u tu hepatay dahus tu dlupà nu nga mimatay.” —Pilingasà 1:18

SU NGA PHINTERAN NU DIWATA

Simbag ni Jesus, “Hini su mihalabi gempulù tu helon nga phinteran: . . . ‘Su Kunutan dyanta Diwata hin lak su selabuk Kunutan. Subay lelamen mu su Kunutan Diwata mu meruma su helon phusung mu, meruma su helon kalag mu, meruma su helon phihilan mu, dahus meruma su helon sheheg mu.’ Su herwà gempulù phinteran hini: ‘Subay lelamen mu su samataw mu maantu dlawas mu.’ Ndà i run i dlén phinteran lumabi

hepulù di dwà hini.” —Mark 12:29-31

Dlelamen hu yamu maantu helalam ryanan ni Amà, dahus pethunay amu di dlelaman hu. Mbà tumanan nyu su nga phinteran hu, mahathunay amu di dlelaman hu, maantu pethumanan hu su nga phinteran ni Amà bu mithunay u tu dyanin dlelaman. “Tinalù u ini ryanyu, dari merin ryanyu su dlelyag u, dahus dari megusay gumanap su dlelyag nyu. Hini su

phinteran hu: pekilelamay amu,
maantu helalam hu ryanyu.

—John 15:9-12

“Su gbegu phinteran begay u
ryanyu: pekilelamay amu. Maan-
tu helalam hu ryanyu, maantu ra
rema yamu subay pekilelamay
amu.”

—John 13:34

“Gmenintulù,” pishak en, “alan
gempulù thandeng phinteran mi-
ralem tu Phalinta?” Simbag ni Je-
sus, “‘Subay lelamen mu su Ku-

nutan dyania Diwata gelagelà mu
run su phusung mu, gelagelà mu
run su nyawa mu, dahus gelagelà
mu run su pihilan mu.’ Hini su
gempulù thandeng bu gmetas tu
helon phinteran. Su herwà gmetas
da rema phinteran mishama ra
run: ‘Subay lelamen mu su shama-
taw mu maantu ra helalam mu tu
dlawas mu.’ Su thibuk Phalinta ni
Moses bu su nga thintuluan nu
nga ketauwan gishud di dwà hini
phinteran.”

—Matthew 22:36-40

GENDI A MAHAGEDLUD TU DIWATA

“Su Diwata hyanin i tumiwang
tu dunya bu tu helon gbinyasan
miralem run, hin su Kunutan tu

dlangit bu tu dlopà, dahus gendi
hyanin medalepà din nga gmaha-
bagel simbahan tinuhod nu ge-

taw. Henà ra rema dun i kabus ryanin pù maya begayan nu nga getaw pibyan tu hetheleru nlan ryanin, shapap hyanin na i pegbegay tu hetubù dahus tu gina dahus tu helon pa nga dlén gbinyasan mesyaha nu helon getaw. Genat tu selataw getaw tiwang en su helon gbansa nu nga getaw, dahus pitubù en ilan pibenwa ilan tu dibabawan nu dliwag dunya. Hyanin na i mishibà medlegatà tu thehenan nu nga dyanghà, dahus su githeb nga dulunan nu nga gbenwa dalepaan nilan. Pigbetad en ini dari penengon nlan hyanin, dahus mabù mesehung nilan da hyanin mbà medlibutlibut ilan phepengihapen nlan arin hyanin. Ugaid

su Diwata henà gmelayù tu she-selataw ryanta; maantu dun i tuminalù run, 'Din ryanin mitubù ita dahus mikuleg ita bu phegitubù ita.' Maantu ra rema su tinalù nu sebad nu nga phanday megbayuk ryanyu, 'Ita rema nga gbatà en da.' " —Nga Pigbetad 17:24-28

Dahus dun pa sap miralem tu sinulat thalù Diwata, "Sunan nu Kunutan mà run su nga phemihi-len nu nga phanday ndà i run i phantag en." —1 Corinth 3:20

Has gendì amu shadya tenà guhuman tu pya alan taway, sà ndi pa mateng su suminugat dyanghà. I pingitheban guhuman subay medlanghad sampay mera-

teng puli rini su Kunutan; hyanin megwit run tu gmerelag su pigbuni tu gmerelem dahus bwasan nen su pigedlud nga gaway miralem tu phihilan nu nga getaw. Mandyari dyarya selataw malapen genat tu Diwata su phegyà mbantang rin ryanin.

—1 Corinth 4:5

Dahus tu gunan nu Diwata ndà

i run i gulék gmeledlud; helon gbinyasan tiwang mipuhà bu mibwasan tu nga gmata nen. Dahus ditu ryanin su helon ta nawan mahapegbegay gmesibà gitungan tu helon pigulék ta. —Hebrew 4:13

“Shapap gendà i pethebunan mbà gendì mbwasan, dahus gendà i pegbunin mbà gendì medengeg.”

—Luke 8:17

THUNAY GBARAS TU NGA HANA PEGINUGOT

“Su Gbatà Getaw suguen nen su nga getaw-langit shesuguen nen ngén nlan awaay genat tu dyanin Pidlegerian su helon mahasabà tu nga getaw merusa, dahus helon

dlén pa nga menggolaola gmelat, dahus tiphuen ilan tu midanawranaw dligà gapuy, ditu memegayad ilan bu pengitheben nlan i ngisi nlan.” —Matthew 13:41, 42

Ugaid su nga dlangit bu su dlupà pegitaan ta hini nandaw sinangù pibyan tu mishama thalù nu Diwata, degid peglatan nawan pebyan di gapuy. Ilan hini tinagù shapap tu gendaw samà uhumen na dahus pedlatan na su nga getaw gendì mendiwata. —2 Peter 3:7

Helesayan nlan su gbaras tu thunay hebinasa, awà ilan genat tu gerapan nu Kunutan dahus genat tu pegbantug sheheg en.

—2 Thessalonica 1:9

“Mbà su selabuk kemet mu atawa selabuk geshud mu mahasabà ryania mahapulì a tu gbinayà mu, phed mu itu dahus pedilak mu! Tumù pa sumeled a tu hetubù ndà

i selabuk kemet mu atawa selabuk geshud mu batul dwà buk kemet mu bu dwà buk geshud mu pedilohen ha sap tu gapuy gendì kalyali paleng.” —Matthew 18:8

“Haguna maantu, nga getaw hini, pwit ilan tu gbaras gendà i githeb en; su nga getaw gmetiddu mahangay tu hetubù methunay.”

—Matthew 25:46

Èn i getaw gendà mesulat i ngalan nen tu dyalem dlibru nu nga pegitubù pidilak tu danaw gapuy.

—Pilingasà 20:15

Su dlenget nu Diwata minità pedateng genat tu dlangit pethenà tu helon dusa bu dupangan nu nga getaw. . . . —Rome 1:18

PEDATENG HENGUHUM—GUHUMAN RIN GUNAN

“Hagina dun na i tindù en gendaw uhumen nen su dliwag dunya di gmeledeng guhuman, pibyan tu selataw getaw pimili en. Migbegay hyanin phetatà en tu helon nga getaw pibyan tu hebwat en pitubù en puli i dlai hitu genat tu hepatay!” —Nga Pigbetad 17:31

Dahus sunan nu Diwata gebangay genat tu nga shashat nlan su nga getaw gmetiddu tu Diwata dahus sunan nen da rema senguay su gbaras en tu nga gmelat getaw sampay tu Gendaw Hohum.

—2 Peter 2:9

Su gaway muma su dlelaman pegbalen megusay gumanap din

ryanta, pù dari méges ita mateng su Gendaw Hohum; dahus malap ta i héges hitu hagina su hetubù ta rini dunya mishama tu hetubù ni Christ.

—1 John 4:17

Helon getaw subay matay mén-san, dlwat itu uhumen hyanin nu Diwata.

—Hebrew 9:27

... Su nga mimatay ginuhum ilan sumalà tu pinggalebek nlan, su misulat tu nga dlibru hitu.

—Pilingasà 20:12

Shapap helon ta subay maharànga tu ni Christ, dari uhumen nen su dyarya. Su sheselataw malap en su mpatut thandà en, sumalà tu helon gbinyasan pingga-

lebek en, . . . shegay en pegitubù.

—2 Corinth 5:10

Haguna maantu, su helon ta na-

wan subay mahapegbegay gi-
tungan tu Diwata mahatag tu he-
tubù en. —Rome 14:12

SU DLASHAM NI JESUS CHRIST

Ugaid su dwà tawan hitu gendà peshama, hagina su thulon bigay nu Diwata henà maantu dusa ni Adam. Gmetud gmelon nga getaw minatay shapap tu dusa nu selataw getaw hitu. Ugaid su dlasham nu Diwata mahalabi pa mpulù genat ritu, maantu ra rema su thulon bigay en tu gmelon nga getaw pibyan tu dlasham nu selataw getaw hitu, si Jesus Christ.

—Rome 5:15

Has ma, henà ini myalap tu

lyagan atawa tu galebek nu getaw, ugaid tu lak hesangù nu Diwata.

—Rome 9:16

. . . “Su Diwata matu tu gmandyà, ugaid begayan nen dlasham su nga gembabà i gmalatabat en.”

—1 Peter 5:5

Sunan nyu su dlasham nu dyan-ta Kunutan si Jesus Christ; su na hegausgaus en, binal en su hepupus en pù phepya rin ryanyu, dari medlegaus amu pibyan tu hengmisihin nen.

—2 Corinth 8:9

Meshalamat ita tu Diwata
shapap tu bigay en gendà i dlagà
en. —2 Corinth 9:15

... Ugaid arin midlehelon run su
dusa, dlabi sap midlehelon ritu su
dlasham nu Diwata. Haguna
maantu, sà su dusa midleguhum
pibyan di hepatay, su rema dla-
sham nu Diwata midleguhum pi-
byan tu hetiddu, legen nen ita

tu hetubù methunay pibyan tu
dyanta Kunutan si Jesus Christ.
—Rome 5:20, 21

Dahus gmeseheg thandeng su
thintuluan pimitwà nu nga sheli-
gan mahatag tu hegbwat hetubù
puli nu Kunutan si Jesus, dahus
suggat helon phengumpya linu-
rus nu Diwata rin ryanlan.

—Nga Pigbetad 4:33

HEGBISHÙ

“Pimaantu na nu Diwata su nga
gendawan hitu su gendà pa mete-
leru nu nga getaw ini, ugaid nan-
daw peshuguen nen su helon nga
getaw di arinarin mephalin.”

—Nga Pigbetad 17:30

Henà! Talù u ryanyu, mbà ya-
mu, gendì amu mephalin, helon
nyu matay maantu dalan hepatay
nlan.

—Luke 13:3

“Waay nyu su nga golaola nyu
gmaharusa,” tinalù en, “hagina

gmesempel na su Hopedlegari nu
Diwata!” —Matthew 3:2

Simbag ni Peter ryanlan, “She-
selataw ryanyu subay waay nyu
su nga dusa, puli amu tu Diwata,
dahus pephebaptays amu tu nga-
lan ni Jesus Christ, dari mampun
su nga dusa nyu; dahus malap
nyu su thulon nu Diwata, su Mi-
senggay Medlengaw”.... Has ma,
pephalin amu dahus puli amu tu
Diwata, dari leknsan nen su nga
dusa nyu.

—Nga Pigbetad 2:38; 3:19

Shapap su demengan hitu gina-
mit nu Diwata mihapegwit hepha-
lin nu getaw maleg tu hegon
nen—dahus ndà i hepegbishù en

run! Ugaid su demengan lak din
kinilawan gmahapatay.

—2 Corinth 7:10

“Gmà nini i dalandalan nen,
talù u ryanyu, dun i hapesaya tu
dlangit shapap tu selataw gbala-
rusa mephalin, labi pa i hapedlel-
yag nlan tu syam pulù bu syam
nga getaw gmahongangen su long
nlan run gendi ilan na hambat
mephalin.”

—Luke 15:7

“Gmà nini i dalandalan nen,
talù u ryanyu, meshaya su nga ge-
taw-langit shesuguen nu Diwata
shapap tu selataw gbalarusa
miphalin.”

—Luke 15:10

SU GAMPUN NU DUSA

“Mbà empunen nyu su nga dlad pigbetad ryanyu nu nga duma nyu, empunen amu ra rema nu Gamà nyu tu dlangit.”

—Matthew 6:14

Minità ni Jesus su hebagel nu shalig nilan, tinalù en tu dlai megansil, “Dyanan gbatà, su nga dusa mu myampun na.”

—Mark 2:5

“... Subay mesunan nyu dahus mpagenget di gina nyu mà run pi-byan rin ni Jesus mipemitwà ryanyu su thintuluan mahatag tu gampun tu nga dusa.... Gintù hyanin nu Diwata pininghud tu rapit dlintu nen binal en Kunutan dahus Gumon, dari mebegayan

dyanghà su getaw Israel mephalin dahus mampun su nga dusa nlan.” —Nga Pigbetad 13:38; 5:31

“Pekineg a! Pegindeg u tu gbe-ngawan phintù bu phengeluthuk u; mbà dun i maharenggeg tu dlagaw u dahus puhaen nen su phintù, sumeled u tu gbalay en dahus human u sumalu u ryanin, dahus sumalu hyanin ryanan.”

—Pilingasà 3:20

“Dahus tu ngalan nen su thintuluan mahatag tu hephalin dahus su gampun tu nga dusa subay pemitwàen tu helon nga gban-sa, pephunan tu Jerusalem.”

—Luke 24:47

... Tinalù ni Jesus, “Gendì u ra rema yaa uhumen binesan. Tung

ha na, ugaid gendì mu na pegbeta-ray pulì su gmaharusa.” —John 8:11

HESHWAY GENAT TU KILAWAN

Hagina pilingasà nu Diwata su dyanin dlasham shapap tu hegon tu helon getaw. Su dlasham hitu migagi ryanta mà run waan ta su hetubù henà tu Diwata bu kelyag kinilawan, dahus tu hependeg tu gina, tu hetiddu, bu tu hetubù tu Diwata dini dunya. —Titus 2:11, 12

Dlelayun petahenà nyu su phihilan nyu tu nga gbinyasan ditu, henà tu nga gbinyasan di dibabaw nu dlupà hini. —Colossae 3:2

Gendà i balan nyu tu nga getaw phenggelebehen nlan su nga gendà i phantag en hitu dyan nu gme-relem. Sanghalì itu, wit nyu ini tu dlyu ritu gmerelag. —Ephesus 5:11

Gendì nyu lelamay su dunya atawa su nga tingintingin dyan nu dunya. Mbà dlelaman nyu su dunya, gendà i run i dlelaman nyu tu Gamà. Su helon gbinyasan dyan nu dunya—su nga gmaharusa dlyagan nu dlawas, su helon

mètà nu getaw bu mayak run, dahus su helon dini dunya mandyà run su getaw—ndà i run i selabuk run phigenat tu Gamà, helonen hini phigenat tu dunya.

—1 John 2:15, 16

Yamu nga getaw gendi meseligan! Ndi nyu sunan su hephelwit tu dunya ngusù nu Diwata? Su getaw melyag mephelwit tu dunya mibal hyanin ngusù nu Diwata.

—James 4:4

Haguna maantu, dyanan nga phated, shapap tu gembagel helelat nu Diwata rin ryanta, penengin hu ryanyu, Begay nyu su hetubù nyu tu Diwata maantu du-lang pegitubù, pitanud bu sing-

gay tu dyanin gulék dahus metali-mà thandeng tu ryanin. Hini su gmetud hesudyut patut begay nyu tu Diwata. Gendi amu ayun bu pederuma tu nga phaladyaan di dunya hini, ugaid bwang nyu su Diwata megbegu tu hetubù nyu pibyan tu hegusay palin nu phihi-lan nyu. Mandyari megaga nyu su hesun nyu tu kelyag nu Diwata—alan su gempya, dahus su mesuatan run hyanin, dahus su guminanap.

—Rome 12:1, 2

Ndi amu peshelabuk di gulék tu nga henà pheginugut, pù gendi itu sumugat. Megendun i hepegayun nu gempya ri gmelat? Megendun i heshelegen nu gmerelag di gmerelem?

—2 Corinth 6:14

SU GBEGU GIGETAW

“... Inan minangay u rini merunan ilan hetubù, su hetubù migusay.”
—John 10:10

Sunan nyu si Christ gmetiddu; has, patut mesunan nyu, mà run su dyarya hitu peguléhen nen alan su sumugat hin su gbatà nu Diwata. Sunan ta ndà i run gbatà nu Diwata pegithuran nen su dusa, hagina su Gbatà nu Diwata i pegipat ryanin, dahus su Selataw Gmelat gendì en mepedlatan hyanin.
—1 John 2:29; 5:18

Sà su getaw miselabuk na rin ni Christ, mibaluy na hyanin gbegu getaw; su dan gbetad en myawà

na, migbegu na su hetubù en.

—2 Corinth 5:17

Simbag ni Jesus, “Talu u ryania su gmetud: ndà i getaw mahétà tu Pidlegerian nu Diwata lumwal pegbetaen hyanin puli.” —John 3:3

... Ugaid mitilak amu na genat tu dusa nyu; mipetanud amu na tu Diwata; mibetang amu gmetiddu tu Diwata pibyan tu Kunutan si Jesus Christ dahus pibyan tu Medlengaw nu dyanta Diwata.

—1 Corinth 6:11

Hagina yamu pigbatà amu puli henà pibyan tu getaw, ugaid pibyan tu pegitubù dahus methunay thalù nu Diwata. —1 Peter 1:23

MINATAY RIN SALÀ—MITUBU RINI CHRIST

Su teganà minatay amu di hengmiriwata nyu shapap tu hendamyas nyu dahus tu nga dusa nyu. Tu hehunay ta tu ni Christ Jesus migbwat ita pitubù en ita puli dari medleguhum ita duma ta si Jesus ditu shulegaan.

—Ephesus 2:1 dahus 6

Ditu gbansulang linulan ni Christ tu dyanin dlawas su helon nga dusa ta, dari gendi ita na merusa dahus meniddu ita tu ryanin. Pibyan tu nga gangel en myolian amu.

—1 Peter 2:24

Biwat amu mitubù amu puli duma nyu si Christ, has ma petahenà nyu su phusung nyu tu nga

gbinyasan tu dlangit, ditu si Christ peginghud tu kinulesi en tu rapat dlintu nu Diwata. Ddelayun petahenà nyu su pihilan nyu tu nga gbinyasan ditu, henà tu nga gbinyasan di dibabaw nu dlupà hini. Shapap minatay amu na, dahus su hetubù nyu miledlud duma ni Christ ditu Diwata. —Colossae 3:1-3

Dahus su nga getaw mipedlenged ni Christ Jesus mipatay nilan na su dinyatan kilawan piruma run su helon thegi bu dlyagan nlan. Su Medlengaw mibegay en ryanta su hetubù; subay rema pendegen nen su hetubù ta.

—Galatia 5:24, 25

Gmelayù dlupà! Minatay ita na mahatag di dusa—megendun sap i henamal ta megunung ditu? Mishama ritu i dalan nen, yamu su bay pemihilen nyu mà run minatay amu na mahatag di dusa ugaid pegitubù amu tu Diwata tu hehunay nyu rin ni Christ Jesus.

—Rome 6:2 dahus 11

Dahus hini su pithuhesian: Bigay nu Diwata rin ryanta su methunay hetubù, dahus hini hetubù phun nen tu dyanin Gbatà; én i getaw mihalap tu Gbatà din ryanin su hetubù hini; én i getaw gendà en halap su Gbatà nu Diwata gendà ryanin su hetubù.

—1 John 5:11, 12

METHUNAY HETUBU

Mbà hyanin megimula tu dlu-sud gbinal nu kinilawan nga dlyagan nen, genat ritu megani nen su shenghù nu hepatay; mbà hyanin megimula tu gbinal nu Medlen-

gaw, genat ritu megani nen su shenghù nu thunay hetubù.

—Galatia 6:8

Dahus maantu tinunggul ni Moses su nipay galang tu dlupà gen-

dà i pegbenwa run, maantu ra rema subay metunggul su Gbatà Getaw, dari su dlemon sumalig ryanin merunan hetubù methunay.
—John 3:14, 15

“Dahus hini su methunay hetubù: dari meteleru nu nga getaw yaa su benal Diwata, dahus mesunan nlan inan si Jesus Christ, su sinugù mu.”
—John 17:3

Su sumalig tu Gbatà dun hetubù en methunay; su genì mengunut tu Gbatà gendì mehénam tu hetubù, ugaid metenà ryanin su dlenget nu Diwata sampay ndà i githeb en.
—John 3:36

Shapap byaran nu dusa su shu-

hay en-su hepatay; ugaid thulon bigay nu Diwata su thunay hetubù miseled tu hehunay ta tu dyan-ta Kunutan si Christ Jesus.

—Rome 6:23

“Talù u ryanyu su gmetud: su meking tu nga thalù u, dahus mebenalan tu suminugù ryanan, dun hetubù en methunay. Gendì na hyanin uhumen, ugaid mihabayan na hyanin genat tu hepatay ditu na hetubù.”
—John 5:24

Dahus hini su pithuhesian: Bigay nu Diwata rin ryanta su methunay hetubù, dahus hini hetubù phun nen tu dyanin Gbatà.
—1 John 5:11

HEBENALAN TU HESULEGA

Su Medlengaw nu Diwata hum-ampù tu nga medlengaw ta pesabut en mà run ita nga gbatà nu Diwata. —Rome 8:16

Én i getaw mihalap tu Gbatà din ryanin su hetubù hini; én i getaw gendà en halap su Gbatà nu Diwata gendà ryanin su hetubù. Sinulatan hu yamu mahatag rini dari mesunan nyu dun thunay hetubù nyu—su yamu suminalig tu ngalan nu Gbatà nu Diwata.

—1 John 5:12, 13

“Su tumalimà tu nga phinteran hu dahus tumanan nlan itu, hyanin su pedlalam ryanan. Lelamen ni Amà su gmelalam ryanan; lela-

men hu ra rema hyanin bu pèlala hu su dlawas u din ryanin.”

—John 14:21

Pulù métà mà run yamu dyanin nga gbatà, piwit nu Diwata su Medlengaw nu dyanin Gbatà tu nga phusung ta, su Medlengaw meshabi, “Amà, Amà u.”

—Galatia 4:6

Mipagenget tu ita Diwata dahus din ryanta su Diwata hagina bigay en ryanta su Medlengaw en.

—1 John 4:13

Mbà tumanan ta su nga phinteran nu Diwata, mipagenget di gina ta sunan ta hyanin.

—1 John 2:3

DUN DLELYAG TU GBENWANAN NI CHRIST

“Dahus nandaw pegulì u na tu ryania, dahus teluen hu i nga gbinyasan hini dini dunya dari malap nilan su dlelyag u tu helon heganap en.” —John 17:13

“...Meremeng amu nandaw, ugaid métà u ra yamu puli, dahus lelyagen amu thandeng dahus hini dlelyag gendà i getaw mahawà run ryanyu.” —John 16:22

Shapap su Pidlegerian nu Diwata henà hin i hepentagan nen i hehan atawa hinum, ugaid hepentagan nen su hetiddu, helinaw dahus dlelyag pegbegay run su Misenggay Medlengaw.

—Rome 14:17

Dlelamen nyu hyanin, pya si gendà nyu métà hyanin, dahus suminalig amu ryanin, pya si nandaw gendì nyu métà hyanin. Hagona maantu midlelyag amu miruma su gembagel bu gembantug dlelyag hitu gendì megaga bwangay di thalù.

—1 Peter 1:8

Dari henà na inan i pegitubù, ugaid si Christ na i pegitubù rini ryanan. Hini hetubù u nandaw, pegitubù u pibyan tu heshalig u tu Gbatà nu Diwata, hyanin su mihalalam ryanan dahus bigay en su hetubù en shapap ryanan.

—Galatia 2:20

“Tinalù u ini ryanyu, dari merin

ryanyu su dlelyag u, dahus dari megusay gumanap su dlelyag nyu.”
—John 15:11

Dahus si Christ megbal gbenwa

nen tu phusung nyu pibyan tu he-shalig. Phenenginengin hu hitu mahapenggangat amu bu mahatannem amu tu dlelaman.

—Ephesus 3:17

SUBAY DON HENGUNOT TU DIWATA

Shapap henà pibyan tu heking tu Phalinta i nga getaw mebetang gmetiddu tu gunan nu Diwata, ugaid pibyan tu hetuman nu nga getaw tu piminted tu Phalinta.

—Rome 2:13

Sunan nyu ma mbà lillà nyu su dlawas nyu meshyolipen amu tu selataw getaw, su gmetud, gulipen amu nu pingunutan nyu gapù nyu—mbà tà tu dusa, helegan nen

su hepatay, atawa tu hengunut, helegan nen su hebetang ryanyu gmetiddu tu Diwata. —Rome 6:16

Dahus polelin nen su yamu milasay maantu ra rema yami. Pegbetaren nen ini sà mepuli na su Kunutan si Jesus genat tu dlangit uyugan nu gmahaseheg nga getaw-langit shesuguen nen, megwit ilan nga pedluginlab gapuy, pù berasan su dlemon nga gendì tu-

malimà tu Diwata dahus su nga gendì meginugut tu Gempya Guhiten mahatag tu dyanta Kunutan si Jesus. Helesayan nlan su gbaras tu thunay hebinasa, awà ilan genat tu gerapan nu Kunutan dahus genat tu pegbantug shehegen.
—2 Thessalonica 1:7-9

Pengumpyanan su dlemon mingedak mitilak su nga phenepetenilan, dari mbegay ryanlan su hepatut human tu gbunga nu gayu mahagbegay hetubù dahus mayan tu thembangan sumeled hyanin tu dlusud gbenwa hya.
—Pilingasà 22:14

SUBAY MEMUHA A TU NI CHRIST

Dahus helon getaw mephepag run mà run si Jesus Christ hin su Kunutan, hitu phebantug tu Diwata Gamà.
—Philippi 2:11

i getaw pemelawan nen inan, pemelawan hu ra rema hyanin tu gunan ni Amà u tu dlangit.”
—Matthew 10:32, 33

“Én i getaw pepyagen nen mà run hyanin dyanan getaw, maan tu ra rema hebal u ryanin tu gunan ni Amà u tu dlangit. Ugaid én

Mbà buhaen nu gbibig mu, “Si Jesus i Kunutan,” dahus meturan ha di gina mu mà run biwat nu Diwata hyanin genat tu hepatay mi-

tubù puli, megon ha. Shapap mi-
phetud ita genat tu phusung ta
dahus mibetang ita gmetiddu tu
Diwata; pimuhà ta ini dahus mi-
gon ita. —Rome 10:9, 10

“Mbà su getaw mesipeg ryanan
dahus tu thintuluan hu, su rema
Gbatà Getaw mesipeg ryanin, sa-
mà hyanin puli na rini meseluk en

na su helon gbantug nu Gamà en
dahus nu nga misenggay getaw-
langit shesuguen nu Diwata.”

—Luke 9:26

Hagina én i getaw puhasan nen
su Gbatà puhasan nen da rema su
Gamà; én i getaw tumabuk tu Gbatà
tinabuk en da rema su Gamà.

—1 John 2:23

SI SATAN, DYANTA NGUSÙ

Dlelayun penigam amu, dlela-
yun pengingat amu! Ngusù nyu,
su Dlatnawà, peshugudsugud
maantu dlimong pengmanghe-
long, pephenengaw getaw dulen
nen. —1 Peter 5:8

Su Selataw Gmelat merateng

kin ryanin su gbalahat nu Satan
dahus peguléhen nen su helon
gbalus nga gmahaseselebù bu nga
thuus. —2 Thessalonica 2:9

“Subay puhaen mu su nga mata
nlan, dahus pepulì mu ilan genat
tu gmerelem pangay mu ilan tu

gmerelag, dahus genat tu thegel ni Satan, pangay mu ilan tu Diwata, dari pibyan tu shalig nlan ryanan mampun su nga dusa nlan bu malap nlan su thendaan nlan meruma tu nga getaw pimili nu Diwata.” —Nga Pigbetad 26:18

Na, ginaleg nu Medlengaw si Jesus tu dlupà gendà i pegbenwarun penushun nu Dlatnawà. Simbag ni Jesus, “Awà a rin, Satan! Tinalù tu sinulat thalù Diwata, ‘Sudyutay mu su Kunutan dyania Diwata dahus hyanin lak tamuy

mu!’ ” Mandyari giwaan hyanin nu Dlatnawà; dahus minateng su nga getaw-langit shesuguen nu Diwata, gibangan nlan hyanin.

—Matthew 4:1 dahus 10, 11

Tu deshuan nen, pheseheg amu tu hehunay nyu tu Kunutan dahus pibyan tu gmeseheg gbalahaten. Tiggan nyu seluhay su dlamina bigay nu Diwata rin ryanyu, dari mahagindeg amu sumaggà tu nga gmelat gahal nu Dlatnawà. —Ephesus 6:10, 11

HAMENDAG GENAT NI SATAN

Haguna su nga gembatà, maan-tu i hetawag en ryanlan, nga

getaw ilan di guned bu di dugù, si Jesus mibaluy manin ryanlan

dahus minilasan tu dinyatan nlan kinilawan. Pigbetad en itu dari pi-byan tu hepatay en mpedlatan nen su Dlatnawà, su dun thegel en tu hepatay. —Hebrew 2:14

Su getaw lolosen nen su herusa nen pidlegetawan nu Dlatnawà, hagina su Dlatnawà gbalarusa genat pa tu piphunpunan. Hini i shapap en tuminwà su Gbatà nu Diwata, dari pedlatan nen su nga galebek nu Dlatnawà. —1 John 3:8

Getaway ma, mbà maantu, i mahapeshway ryanta genat tu dlelaman ni Christ? Tà itu shusa i mahapeshway ryanta, atawa su kelegenay, atawa su hephelat, atawa su gutom, atawa su hengmisihin,

atawa su ketipwan, atawa su hepatay? Henà, ugaid di helon gbin-yasan hini mimendag ita megusay pi-byan rin ni Jesus su mahalalam ryanta! —Rome 8:35 dahus 37

Haguna maantu, petapenay nyu su hetubù nyu tu Diwata. Atu amu tu Dlatnawà, dahus pele-guyan nen yamu. Pephesempel amu tu Diwata, dahus hin mephe-sempel rin ryanyu. . . .

—James 4:7, 8

Mandyari su Selataw Gmelat petwaen na, ugaid mbà merateng su Kunutan si Jesus, bunuen nen i Selataw Gmelat hya pi-byan tu gina genat tu ghabà en dahus pedlatan nen hyanin pi-byan tu gmaha-

sulawsulaw hephétà en. Su Sela-
taw Gmelat merateng kin ryanin
su gbalahat nu Satan dahus pegu-

léhen nen su helon gbalus nga
gmahaseselebù bu nga thuus.

—2 Thessalonica 2:8, 9

DLELAMAN, SU GINDAN TU HEGINUGOT

Mabù megaga u hethalù u nga
dlénlén thalù nu nga getaw dahus
pya nga thalù nu nga getaw-
langit shesuguen, ugaid mbà ndà i
run i dlelaman hu, su nga thalù u
maantu lak gmahalimut gbasal
gagung atawa maantu thinting
gbesalen. —1 Corinth 13:1

Herwà meshak ni Jesus ryanin,
“Simon, gbatà ni John, tà itu dle-
laman mu inan?” Simbag en,
“Waa, Kunutan, sunan mu dlela-
men hu yaa.” Tinalù ni Jesus

ryanin, “Ipat mu su nga gbilibili u.”
—John 21:16

Ugaid su Medlengaw mephe-
senghù dlelaman, dlelyag, heli-
naw, hesabal, hesangù, hongang-
en, hetugaling, hebabà gmalata-
bat, dahus hependeg tu gina. . . .
—Galatia 5:22, 23

“Mbà dlelaman nyu inan, tuma-
nan nyu su nga phinteran hu.”
—John 14:15

Mbà dun i getaw methalù, “Dle-
laman hu su Diwata,” ugaid

mbà gmangit sap tu shamataw en, getaw hya gbelusen; hagina megendun helalam en tu Diwata hitu gendà en métà, mbà gendà i dlelaman nen tu shamataw en su pegitaan nen. —1 John 4:20

“Mbà dun dlelaman nyu tu nga duma nyu, su helon getaw mélala

nlan yamu nga tinintuluan hu.”

—John 13:35

Sunan ta miwaan ta na su hepatay, dahus mirepet ita na tu hetubù: sunan ta hagina dlelaman ta su nga shamataw ta. Su getaw gendì melalam kin pa hyanin hepatay. —1 John 3:14

SU HEGBUAT HETUBÙ PULÌ NI JESUS GENAT RITO DLEBENG

“Yami i nga thulasi tu helon pigbetad en tu dlusud dlupà nu nga Jew bu tu dlusud Jerusalem. Binunù nilan hyanin tinutuhan nilan tu gbansulang. Ugaid telu ndaw dlwat lebengen biwat hya-

nin nu Diwata, mitubù puli genat tu hepatay, dahus pitwà hyanin nu Diwata, henà tu helon nga getaw, ugaid din lak ryanami su gandang pimili nu Diwata nga thulasi. Suminalu ami ryanin hu-

man bu minum dlwat tu hegbwat
en mitubù pili genat tu hepatay.”
—Nga Pigbetad 10:39-41

Dlwat na ni Jesus migbwat, mi-
tubù puli, shunguk shiselem, tu
myuna gendaw tu pharian, gbek-
na miphétà hyanin tu ni Mary
Magdalene su pilyawa ni Jesus
rin ryanin pitu buk nga dlatnawà.
—Mark 16:9

Mihabayan i sahaparian mipuli
methimù dya dyalem gbalay su
nga tinintuluan dahus ditu ryan-
lan si Thomas. Pingunsian su nga
phintù, ugaid miseput si Jesus
migindég tu thitengà nilan dahus
tinalù en, “Din ryanyu su heli-

naw.” Muhà tinalù en rin ni Tho-
mas, “Delù mu ini, dahus thenggi
mu i nga kemet u; get mu i kemet
mu dahus shuk mu dini gilid u.
Sugat mu na medwarwà dahus
pephetud a!” Simbag ni Thomas
ryanin, “Dyanan Kunutan bu
dyanan Diwata!” —John 20:26-28

Bigay hyanin matay shapap tu
nga dusa ta, dahus binwat pitubù
puli hyanin dari mebetang ita
gmetiddu tu Diwata. —Rome 4:25

Unuten tu gmiriwata heseng-
gay en, mipélala hyanin Gbatà nu
Diwata duma su gembagel gbala-
hat pibyan tu hebwat ryanin pitu-
bù puli genat tu hepatay.

—Rome 1:4

SU HEGBUAT HETUBÙ PULÌ, SU GBANTOG PERETENGEN TA

“Talù u ryanyu su gmetud: su dyanghà pedateng—su dyanghà gandang na minateng—su nga mimatay merengeg nlan su dlagaw nu Gbatà Diwata, dahus su dlemon maharenggeg run metubù. Gendi amu hesebuay run ini; su dyanghà pedateng, merengeg nu helon nga mimatay su dlagaw en, dahus memedyawa ilan genat tu dlebeng nlan: su dlemon gempya i pigbetad en megbwat bu metubù, dahus su dlemon gmelat i pigbetad en megbwat dahus uhumen binasa.” —John 5:25 dahus 28, 29

Su shabenal sunan nyu ini: su

hebaptays ryanta mihunay ita tu ni Christ Jesus, pibaptaysan ita dari mehunay ita tu dyanin hepatay. Haguna maantu, pibyan tu hebaptays ryanta, milebeng ita duma ta hyanin dahus miharuma ita tu hepatay en, dari, maantu si Christ biwat pitubù puli genat tu hepatay pibyan tu pegbantug gbalahat nu Gamà, ita rema malus metubù ita tu gbegu hetubù. Hagina mbà miselabuk ita ryanin tu hepatay maantu hepatay en, mishama ritu i dalan nen heselabuk ta ryanin pibyan tu hebwat

ryanta metubù puli maantu ryantin.
—Rome 6:3-5

Ugaid mbà rin ryanyu si Christ, . . . degid su Medlengaw i dyanyu hetubù hagina mibetang amu na gmetiddu tu Diwata. Dahus mbà su Meglengaw nu Diwata, su minwat miphetubù puli rin

ni Jesus genat tu hepatay, hyanin i pegbenwa di sheled nu hetubù nyu, mandyari su minwat miphetubù puli rin ni Christ genat tu hepatay begayan nen da rema nya-wa su dlawas nyu medlegumul pibyan tu dyanin Medlengaw hitu pegbenwa rin ryanyu.

—Rome 8:10, 11

HESENGGAY TU KUNUTAN

“Dahus mishapa mà run gonen nen ita genat tu nga ngusù ta, dahus bwangen nen ita temuyen ta hyanin gendà i hendek ta; bu mesenggay ita dahus metiddu ita tu gunan nen, shegay ta pegitubù.”

—Luke 1:74, 75

Dyanan gmahapulù phahat, he-lon nga phasad hini binal rin ryanta! Haguna maantu, tilahen ta su hetubù ta genat tu tingintingin mahatamak tu dlawas ta atawa kalag ta dahus balen ta su hegusay ta mesenggay pibyan tu dlela-

yun hegerab ta tu Diwata.
—2 Corinth 7:1

**“Pebaptaysan hu yamu thubig
gilayan tu hephalin nyu; ugaid su
pedateng metundug ryanan bap-
taysen nen ryanyu su Misenggay
Medlengaw bu gapuy. Dlabi pa
gempulù genat ryanan; gendi u
melepeng hyanin, henà u tanan di
kenuhu nen.”** —Matthew 3:11

**Mipemili amu sumalà tu gaway
nu Diwata Gamà dahus binal amu
nga getaw singgay pibyan tu dya-
nin Medlengaw, dari mengunut
amu rin ni Jesus Christ dahus me-
tilak amu pibyan tu dyanin du-
gù. . . .** —1 Peter 1:2

**Mbà su getaw tilahen nen i dla-
was en genat di nga golaola hini
gmelat, hyanin megamit tu maha-
birà gbalan run, hagina hyanin
misenggay dahus gmelon gbalan
ryanin nu Gapù en, dahus hagina
mihangandam tu helon gulék
gempya.** —2 Timothy 2:21

**Ugaid, hagina su Diwata tumi-
nawag ryanyu misenggay, subay
rema yamu, hesenggay amu tu he-
lon pegbetaren nyu.** —1 Peter 1:15

**Su Diwata gendà en ita twagay
pù tumubù ita tu gmahalemulemù
golaola, ugaid tiwagan nen ita
dari tumubù ita tu hesenggay bu
hetilak golaola.** —1 Thessalonica 4:7

HESENGGAY TU KUNUTAN

Has si Jesus dema minatay tu dlyu nu dlusud gbenwa, dari metilak en su nga getaw genat tu dusa nlan pibyan tu dugù en.

—Hebrew 13:12

Ndà pa limbagay su dunya, pimili ita na nu Diwata mbal nga gbatà en pibyan rin ni Christ, dari mesenggay ita dahus gendà i shalà ta tu gunan nen. . . . Dahus subay hin seluk nyu su gbegu thubuan, tiwang itu hin ginalap dledyawan su phalas nu Diwata dahus mepelingasà itu ri gmetud hetubù su gmetiddu bu misenggay.

—Ephesus 1:4; 4:24

Ugaid mbà pemuhaen ta tu Di-

wata su nga dusa ta, hyanin tumanan nen su phasad en dahus peguléhen nen su gmetiddu: empunen nen su nga dusa ta dahus tilahen nen ita genat tu helon nga dlad ta.

—1 John 1:9

Hagina su helon nga gbinyasan medlat gmà nini i dalan nen, yamu, alan ma i malus phalas nu hedlegetaw nyu? . . . —2 Peter 3:11

Pethetesay nyu su hepya dlalahaw nyu tu helon getaw, dahus penelamay nyu su hetubù misenggay, hagina lyu rini ndà i run i getaw mahétà tu Kunutan.

—Hebrew 12:14

NGA GETAW MIPENU NU MESENGGAY

“Mbà su getaw gbalarusa manin ryanyu, sunan nyu i hegbegay nyu nga gempya gbinyasan tu nga gbatà nyu, shalabi run su Gamà nyu tu dlangit peguléhen nen i maantu, shapap begay en su Misenggay Medlengaw tu dlemon menengi run ryanin.” —Luke 11:13

Dlwat nilan menenginengi, migestyug su gbalay pidlimuran nilan. Su helon nlan mipenù nu Misenggay Medlengaw dahus mibelu ilan memitwa tu thintuluan nu Diwata. —Nga Pigbetad 4:31

Ugaid si Stephen, mipenù nu Misenggay Medlengaw, mingenleng tu dlangit dahus minità en

su dlengasan nu Diwata, dahus si Jesus pegindeg tu rapat dlintu nu Diwata. —Nga Pigbetad 7:55

Ugaid mbà su Medlengaw nu Diwata pegbenwa tuu rin ryanyu; su hetubù nyu pedleguhuman nen dahus mengunut amu tu teluen nen ryanyu. Su getaw gendà rin ryanin su Medlengaw ni Christ, hyanin henà getaw ni Christ.

—Rome 8:9

“Ugaid mepenù amu gbalahat samà tumenà na ryanyu su Misenggay Medlengaw, dahus mebal amu nga thuhasi . . . .”

—Nga Pigbetad 1:8

Si Barnabas gempya getaw, mipenù nu Misenggay Medlengaw dahus gembagel i shalig en. . . .

—Nga Pigbetad 11:24

Su nga tinintuluan tu Antioch lilyag ilan thandeng dahus mipenù ryanlan su Misenggay Medlengaw.

—Nga Pigbetad 13:52

MAHASESELEBÙ PHASÀD TU NGA PHEGINUGOT

“Tumù, puna nyu tu helonen phemihilen nyu su Hepedlegari nu Diwata dahus su helon phaut en, dahus ulagad en ryanyu helon nga dlén gbinyasan hini.”

—Matthew 6:33

“Waa,” tinalù ni Jesus, “mbà megaga mu! Helon nga gbinyasan megaga nu getaw dun i shalig en.”

—Mark 9:23

Nga gempulù phahat u, geni amu hesebuay tu gmesét nga gin-

dan pedlasay ryanyu, manin hya pishalebù su pekepenggolaola nyu. Tumù ra pedlelyag amu pù miharuma amu tu dlasay ni Christ, dari mepenù amu dlelyag samà nawan mepelingasà na su dyanin gbantug. —1 Peter 4:12, 13

“Punasan nen su helon dlwà tu nga gmata nilan. Ndà i run na i hepatay, ndà i run na i ddirùgina atawa hegayad atawa gmesét. Su

dan nga gbinyasan myalep na.”
—Pilingasà 21:4

“... Dahus delendem nyu! Inan dlelayun duma nyu, sampay mengitheb su dunya.” —Matthew 28:20

Pethigelay nyu su dlasay nyu

maantu gbaras genat rin ni amà nyu; tu helasay nyu mepetà mà run su Diwata hebalan nen ryan-yu maantu na thunganay nga gbatà en. Tà itu dun i gembatà ndà na ménsan berasay ni amà en?
—Hebrew 12:7

PHASAD RITO NGA PENUSHÙ

Dahus nandaw hyanin mahagabang tu dlemon mayan di phenushu, hagina hyanin minayan di phenushu dahus milasay.

—Hebrew 2:18

Dahus su Diwata, hyanin su phun nu helinaw ta, gendì moget dahurahan nen si Satan mepesà

tu shilung geshud nyu.

—Rome 16:20

Sunan ta mà run tu helon nga gbinyasan su Diwata megulék shapap tu hepya nu dlemon nga mahalalam ryanin, su dlemon tinawag en sumalà tu dyanin gaway.

—Rome 8:28

Sapalati su dlibun pheginugut

ugaid su gulegaren nen henà pheginugut dahus gmesibà ra su dwa-yan nlan, gendì malus belengan nu dlibun su gulegaren nen.

—1 Corinth 10:13

Dahus hini nga gbatàbatà shashat phahalasay ami run mwitan nen da yami gembagel thandeng dahus methunay gbantug, labi pa

gempulù di nga shashat hini.

—2 Corinth 4:17

Lelyagen su getaw phenugaling tu heginugut, pya sì gmelon i shashat mahabayan ryanin, pù mbà megaga nen su gindan ryanin, malap en thumbas ryanin su hetubù pinasad nu Diwata tu dlemon gmahalalam ryanin. —James 1:12

PHASAD RITO NGA MIHAMENDÀG

“Su hin mahamendag, balen hu hyanin gered tu gembagel shimbahan nu dyanan Diwata, dahus gendì en na waan ya. Sulat u ryanin su ngalan nu Diwata u bu su ngalan nu gbenwa nu Diwata u, su gbegu Jerusalem, hitu tu-

menà genat tu dlangit genat tu dyanan Diwata. Sulat u ra remarin ryanin su gbegu ngalan hu.”

—Pilingasà 3:12

“Su dlemon nga memendag pepetetan ilan gmà nini di gemputì, dahus gendì u leshuen su ngalan

nlán tu dlibru nu pegitubù. Tu gunan ni Amà u bu tu gunan nu nga getaw-langit shesuguen nen pep-yagen hu mà run ilan dyanan nga getaw.”
—Pilingasà 3:5

“Su dlemon mahamendag begay u ryanin su hepatut en suméng din ryanan meginghud tu kinulesi u, maantu ra inan mihamendag u dahus nandaw mihaséng u tu Gamà meginghud tu kinulesi en.”
—Pilingasà 3:21

“Su mahamendag malap en genat ryanan hini: inan i mbal Diwata nen, dahus hin mebal gbatà u.”
—Pilingasà 21:7

“Na mbà dun thelinga nyu, pekingay nyu su tinalù nu Medlen-gaw tu nga shimbahan! Su dlemon mahamendag bwangen hu human tu gbunga nu gayu mahagbegay hetubù pephengintubù tu sheled Phegimulanan nu Diwata.”
—Pilingasà 2:7

SU DIWATA MIPINDA RAYNTA MAHATAG TU HEGBELENG

Dun phinteran hu tu nga getaw pedway, degid hini phinteran henà dyanan, dyan nu Kunutan:

gendi malus belengan nu dlibun su gulegaren nen; mbà meleng hyanin, subay gendi na puli dum-

way lumwal hin da pulien nen su gulegaren nen; dahus gendì malus da rema belengan nu dlai su shamatau nen. —1 Corinth 7:10, 11

Sapalati, su dlibun pedway, hyanin minihetan tu phalinta nu gulegaren nen shegay pegitubù hya gulegaren nen; ugaid mbà matay na su gulegaren nen, hyanin mihalwas na tu phalinta mihéhet ryanin tu gulegaren nen. Haguna maantu, sà hyanin megegambyan di dlén dlai shegay pegitubù su gulegaren nen, metalù hyanin midlehelyag; ugaid mbà matay na su gulegaren nen, tu dyalem nu phalinta mihalwas na hyanin, da-

hus mbà puli hyanin dumway gendì na metalù midlehelyag.

—Rome 7:2, 3

“Én i getaw meleng tu shawa nen dahus medlén mengensawa hyanin midlehelyag; dahus su dlai malap tu dlibun gbitwanen midlehelyag hyanin.” —Luke 16:18

“Ugaid nandaw talù u ryanyu: mbà su dlai belengan nen su shamatau nen, dahus hini shamatau nen ndà ra pedlénlén run, dun gmelat nu dlai hya pù misabà en medlehelyag su shamatau nen samà lapen dlén dlai; dahus su dlai mahalap ryanin pigbetad en su hedlehelyag.” —Matthew 5:32

SU GENDAW DATÉNG NI CHRIST

“Dahus mbà mahapanaw u na ritu bu mesagipaan hu na yamu dalepaan nyu, mpulì u rini witen hu yamu tu ryanan, dari arin i hebetangan hu ditu amu ra rema hebetang.”
—John 14:3

“Mesayu u na rateng. Peshibaay mu pegwiray su rin na ryania, dari gendà i mahagaw tu thumbas tu hegaga mu.”
—Pilingasà 3:11

“Haguna maantu su getaw mesipeg ryanan dahus tu nga thintuluan hu di gendawan hini gmaharupang su nga getaw dahus gendi mengunut tu Diwata, su Gbatà Getaw mesipeg da rema ryanin,

samà mateng hyanin tu gbantug nu Gamà en duma nen su nga misenggay getaw-langit shesuguen nu Diwata.”
—Mark 8:38

“Mandyari su thus nu Gbatà Getaw tumwà tu dlangit; muhà su helon nga thupwan getaw rini dunya memegayad, dahus métà nlan su Gbatà Getaw pedateng tu dibabaw nu gbeletuhay tu dlangit munutan gbalahat bu gembagel gbantug.”
—Matthew 24:30

Yamu, subay gmesabal amu ra rema. Petas nyu su hederama nyu pù gmesempel na su hepulì nu Kunutun.
—James 5:8

“Shapap su Gbatà Getaw ma-
teng maantu gilat lethesen nen i

dlangit genat tu shilangan man-
gay tu shindepan.” —Matthew 24:27

SU GENDAW DATÉNG NI CHRIST

Tinalù nilan tu ryanlan, “Nga
getaw Galilee, muma memegin-
deg amu rin medlinghagà amu tu
dlangit? Si Jesus hini, su ginalap
genat ryanyu pilagay tu dlangit,
pulì ra nawan meshama ra i hètà
nyu ryanin manin nandaw hini he-
lagay en tu dlangit.”

—Nga Pigbetad 1:11

“Mandyari su Gbatà Getaw
tumwà pedateng di thitengà nu
gbeletuhay munutan gembagel
gbalahat bu gbantug.”

—Luke 21:27

Dyanan gempulù nga phahat,
nandaw nga gbatà ita na nu Diwa-
ta, ugaid gendì pa melintang alan
i hebeyuan ta. Ugaid sunan ta
samà tumwà na si Christ, ita, me-
baluy ita manin ryanin, hagina
megusay ta na mepalas getaway
hyanin. Su helon getaw pederama
gmá nini rin ni Christ petilohen
nen su hetubù en, maantu ra ni
Christ gmetilak. —1 John 3:2, 3

“Pekineg a! Pedateng u pulì u
rini maantu gmeraw! Lelyagen su
ddelayun pegitanud dahus su pe-

theleru tu nga phenepeten nen,
dari gendì hyanin mephanawpa-
naw pedlebas dahus mesipegan
hyanin tu dlelimalà gmata nu nga
getaw!” —Pilingasà 16:15

“Maantu ra rema i dalandakan
nen, yamu, peshagipà amu, hagi-
na su Gbatà Getaw merateng tu

dyanghà henà nyu hyanin pephe-
retengen.” —Luke 12:40

“Shapap su Gbatà Getaw shu-
ngu na mateng di gbantug nu Ga-
mà en duma nen su nga getaw-
langit shesuguen nen, dlwat itu
begay en su thumbas tu dyarya
selataw sumalà tu mipegulék en.”
—Matthew 16:27

SU THALÙ NU DIWATA

“Su dlangit bu su dlupà malep
da, ugaid su nga thalù u gendì kal-
yali mbeleng.” —Luke 21:33

“Shapap su pimitwà nu nga ke-
tauwan mahatag tu mepenggo-
laola nawan henà phigenat tu kel-
yag nu getaw, ugaid hini nga

getaw ginuleligan ilan nu Miseng-
gay Medlengaw shenanan nlan
methalù tu thintuluan genat tu
Diwata.” —2 Peter 1:21

Su helon Sinulat Thalù Diwata
misulat pipihil nu Diwata tu
misenggay nga getaw en dahus

gemiten tù thintuluan mahatag
tu gmetud, tu hapedlong tu dla-
pang, tu holi tu nga dlad, dahus

hegagi tu hetubi gmetiddu.

—2 Timothy 3:16

HENENGI—NENGI DAHUS HEPHAMPON

“Haguna maantu, hini i malus
henenginengi nyu: ‘Dyanami Ga-
mà tu dlangit: ndyumen hu su
ngalan mu pegeraban thandeng;
ndyumen hu mateng na su Hoped-
legari mu; ndyumen hu metuma-
nan na su kelyag mu rini dunya
maantu ra tu dlangit. Begay rya-
nami nandaw su gan mahoyag
ryanami gendaw-gendaw. Ampun
mu ryanami su nga dlad nami,
maantu ra hampun nami tu nga
dlad pigbetad ryanami nu nga du-

ma nami. Gendi mu witay yami tu
gempasang nga gindan, ugaid ipa-
ten ami genat tu Selataw Gmelat.’
Mbà empunen nyu su nga dlad
pigbetad ryanyu nu nga duma
nyu, empunen amu ra rema nu Ga-
mà nyu tu dlangit. Ugaid mbà
gendi nyu empunen su nga dlad
ryanyu nu nga duma nyu, gendi ra
rema empunen nu Gamà nyu tu
dlangit su nga dlad pigbetad
nyu.”

—Matthew 6:9-15

Published in numerous languages by World Missionary Press, Inc., as God supplies funds in answer to prayer. **For questions or more information by country, visit: www.wmp-contacts.org**

World Missionary Press
PO Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA
www.wmpress.org

4-26

Read booklets online or by App
www.wmp-readonline.org

235 Subanen Lapuyan-Margosatubig HFA